

حوزه کارائیب: کاهش بلایا برای توسعه پایدار منطقه ای

در طول دو دهه گذشته منطقه کارائیب
زیان های قابل ملاحظه ای را در نتیجه
طوفان های شدید و طوفان های استوایی تجربه
کرده است. این حوادث در کشورهای جمهوری
دومینیکن به سنت لوسیا، جامائیکا و سایر
کشورهای شرقی حوزه کارائیب موجب شده تا
توجه زیادی به اثرات شرک های این فجایع
طبیعی بر اقتصاد کشورهای حوزه کارائیب
صورت گیرد.

در سال ۱۹۹۱ " اداره کمک به فجایع
طبیعی خارجی " Office of Foreign
Disaster Assistance (OFDA) وابسته به
آژانس توسعه بین المللی ایالات متحده " "
United States Agency for International
Development (USAID) ، و اداره مسکن

منطقه ای و توسعه روستایی کارائیب
"Regional Housing and Urban
Development Office of the Caribbean
(RHUDO/CAR) اقدام به تنظیم " پروژه
کاهش فجایع حوزه کارائیب " Caribbean
Disaster Mitigation Project (CDMP) "
کردند.

" سازمان کشورهای آمریکایی "
" Organization of American States (OAS) "
به عنوان سازمان مسئول اجرای این پروژه انتخاب
شده و وظیفه نظارت مدیریتی نیز به
RHUDO /

CAR سپرده شده است. از زمان تعطیل اداره
RHUDO / CAR ، نظارت مدیریتی به " "
برنامه منطقه ای کینگزتن متعلق به USAID
واگذار شده است.

در سپتامبر سال ۱۹۹۲ ، دبیرخانه OAS
و USAID یک توافقنامه همکاری به ارزش ۵
میلیون دلار، که تسامین مالی آن توسط اداره
کمک به فجایع طبیعی خارجی صورت می گرفت،
امضا کردند تا از آن برای ارائه کمک های فنی به
منظور کاهش فجایع در کشورهای منتخب حوزه
کارائیب استفاده کنند.

هدف پروژه کاهش فجایع درحوزه کارائیب
(CDMP) ایجاد مکسانیزم های پایدار برای
برقراری ارتباط بخشهای عمومی و خصوصی است
که موجب کاهش زیان های وارده به زندگی مردم،
کاهش امکان خسارات مادی و اقتصادی، و
کوتاه تر کردن دوره بازسازی فجایع در منطقه
مورد نظر می گردد. این پروژه در جستجوی
توسعه پایدارتر از طریق تقویت رابطه بین توسعه و
کاهش فجایع می باشد.

CDMP عمدتاً بر مسائل مرتبط با
موضوعات زیر متمرکز می باشد:

— بهبود توسعه پایدار از طریق کاهش آسیب
پذیری در مقابل مخاطرات طبیعی در تحولات
موجود و برنامه ریزی شده؛

— افزایش آگاهی های عمومی و توسعه
تصمیم گیری از طریق تهیه نقشه دقیق نواحی
آسیب پذیر و مستعد بروز خطر؛
— بهبود مشوق های کاهش خسارت و کاهش
مخاطره در صنعت بیمه اموال.

فعالیت های راهنما در این زمینه در
کشورهای بلیز، جمسهوری دومینیکن، هائیتی،
کارائیب شرقی، و جامائیکا شروع شده است.

کاهش خسارات رشته بیمه عمر

این فعالیت تلاش های انجام شده برای
کاهش آسیب پذیری زیربنای اساسی و امکانات
عمومی مهم را مورد حمایت قرار داده و آن را
بهبود می بخشد. از هنگام شروع، CDMP با
شرکت خدمات الکتریکی کارائیب در مورد
کاهش آسیب پذیری خدمات الکتریکی از طریق
مطالعات فنی، الگوسازی و ارزیابی خسارت پس
از بروز طوفان های شدید لونیز و ماریلین که در
سال ۱۹۹۵ در منطقه کارائیب رخ داد، همکاری
کرده است. این تلاش ها به عنوان پایه ای برای
تهیه دفترچه راهنمای "کاهش خسارات ناشی از
مخاطرات طبیعی" که توسط CDMP منتشر
شده است مورد استفاده قرار گرفته و اخیراً نیز به
عنوان راهنمایی برای هدایت ارزیابی های آسیب
پذیری استفاده می شود.

به علاوه، و در نتیجه اجرای CDMP،
بانک توسعه کارائیب (CDB)، به عنوان

بزرگ ترین نهاد تامین مالی توسعه در حوزه
کارائیب، در حال همکاری با CDMP برای کمک
به کشورهای منتخب "سازمان دولت های
کارائیب شرقی" Organization of Eastern
Caribbean States Countries (OECS) " با
ایجاد مدرسی که به منظور استفاده به عنوان
پناهگاه های اضطراری طراحی شده است، می
باشد. بانک توسعه کارائیب از رهبران کشورهای
عضو OECS دعوت کرده است تا در این فعالیت
مشارکت کنند، و منابع مالی مورد نیاز را تعهد
نمایند. این فعالیت موجب تداوم این تسهیلات به
عنوان پناهگاههایی در مقابل طوفان های شدید
شده، و توصیه هایی را برای تطبیق این ساختارها
با استانداردهای قابل قبول برای ایجاد این
تسهیلات ارائه می کند.

تدوین استانداردها و رویه های ساختمان سازی

این فعالیت به کشورهای کمک می کند تا
استانداردها و رویه های ایمن تری هم در
بخش های رسمی و هم غیررسمی
ساختمان سازی تدوین نمایند. CDMP در حال
همکاری با "مرکز اسکان بشری ملل متحد
United Nations Center for Human
Settlements (UNCHS) برای کمک به
کشورهای آنتی گوا و باریادو، دومینیکن و سنت
لوسیا، برای تدوین مقررات ساختمان سازی

بر اساس یک الگو که توسط UNCHS برای کشورهای عضو OECD ارائه شده است، می باشد. بر اساس ابتکار CDMP، بانک توسعه کارائیب، بدنسال وقوع طوفان های لونیز و ماریلین، شروع به درخواست از کشورها کرد تا برای طراحی استانداردهای ساختمان سازی در مورد پروژه های عمرانی بزرگ به مقررات ساختمان سازی یکسان کارائیب مراجعه نمایند.

مبارزه برای بازسازی واحدهای مسکونی در سنت لوسیا و دومینیکن با هدف ایجاد واحدهای مسکونی ارزان قیمت که در مقابل طوفان مقاومت بیشتری داشته باشد، و با هدف استفاده بهتر از رویه های ساختمان سازی اصلاح شده توسط مالکین و سازندگان جهت گیری شده است. این تلاش ها، که توسط " سازمان های غیردولتی" (NGOS) هدایت می شود، شامل آموزش صنعت گران، رسیدگی به جوامع آسیب پذیر، و ایجاد یک صندوق وام برای تامین منابع مالی مورد نیاز بازسازی ساختمان ها برای افراد می باشد. واحدهای مسکونی که در چارچوب این برنامه در دومینیکن بازسازی شده است در مقابل طوفان شدید لونیز کساملا مقاوم شده بودند. فعالیت مشابهی نیز بعد از سنت لوسیا و دومینیکن بوسیله بنیاد توسعه ملی آنتیگوا اجرا شد. CDMP یک کارگاه آموزشی بسیار موثر را در اکتبر ۱۹۹۷ به منظور آگاه کردن همگان از اجرای این فعالیت ها، و ارائه توصیه هایی برای

اصلاحات در آینده برگزار کرد. این کارگاه آموزشی همچنین به عنوان یک محرک برای بهبود منافع و تشویق اجرای این نوع از فعالیت میان کشورهایی که ذینفع نبودند مورد استفاده قرار گرفت. در پاسخ به فعالیت CDMP، بانک توسعه کارائیب صندوق های راهی را برای کشورهای OECD به منظور کمک به فعالیت های بازسازی ایجاد کرد. کشورهای بلیز، سنت کیتز و نویس هم اکنون به این صندوق ها دست یافته اند و دولت گرانادا نیز اخیراً در حال مذاکره برای دریافت وام از بانک توسعه کارائیب برای حمایت از بازسازی و توسعه واحدهای مسکونی ارزان قیمت می باشد. دولت گرانادا همچنین خواستار کمک های CDMP برای طراحی این برنامه شده و خواهان ارائه کمک های فنی CDMP در طراحی و ساخت واحدهای مقاوم در مقابل خطرات شده است.

ایجاد و استفاده از اطلاعات حوادث طبیعی این فعالیت به کشورها برای توسعه توانایی آن ها برای تهیه نقشه مناطق در معرض خطر، و برنامه ریزی ملی، منطقه ای و بین المللی به منظور دریافت وام از سازمان های کمک های توسعه ای جهت تنظیم تلاش ها برای کاهش فاجعه در چارچوب پروژه های توسعه ای کمک می کند. CDMP یک مدل کامپیوتری برای برآورد زمان وقوع طوفان، حجم امواج دریا و قدرت

طوفان برای مناطق ساحلی در منطقه کارائیب تهیه کرده است. این مدل، که با نام TAOS (ارزیاب طوفان ها) خوانده می شود، در " موسسه هواشناسی کارائیب " Caribbean Meteorological Institute در باربادوس نصب شده است، و ایستگاه های اجرایی آن نیز در جامائیکا، بلیز، آنتیگوا، و باربودا و دومینیکن قرار داده شده است. همچنین یک پروژه تهیه نقشه حوادث مختلف که شامل طوفان، لغزش و جابجایی زمین و زلزله می باشد، برای جامائیکا و کینگزتن در حال اجراست. دولت جامائیکا امکاناتی را در سال ۱۹۹۶ برای استفاده از این اطلاعات در "سیاست ملی زمین " (National Land Policy) جامائیکا فراهم آورد. در چارچوب این امکانات، سازمان های فنی دولتی از این نقشه ها به عنوان داده برای فرایند تصویب پروژه های توسعه استفاده می کنند. بنا به درخواست بانک توسعه کارائیب، CDMP یکسری همایش های آموزشی را برای کارمندان بانک در مورد " تنظیم ملاحظات مربوط به حوادث طبیعی در چارچوب فرایند تهیه پروژه " سازماندهی کرده است. در حال حاضر بانک توسعه کارائیب توصیه هایی را در فعالیت های ارزیابی پروژه و وام دهی خود لحاظ کرده است.

ارتقاء انگیزه های کاهش خسارات و تخفیف مخاطرات در صنعت بیمه اموال

این فعالیت راههایی را که در آن صنعت بیمه می تواند فعالیت های توسعه و ساخت سالم تر را تشویق نماید شناسایی می کند. CDMP در حال همکاری با انجمن بیمه کارائیب و شرکت های ملی بیمه در جامائیکا، بلیز و جمهوری دومینیکن به منظور ایفای یک نقش فعال تر توسط صنعت بیمه برای کاهش خطر حوادث طبیعی می باشد. کارگاههای آموزشی به منظور افزایش آگاهی از حوادث و اتخاذ استراتژی های مناسب کاهش خطر از طریق استفاده بهتر از اطلاعات مربوط به حوادث و بهبود انگیزه های کاهش خطر میان دارندگان بیمه اموال برگزار شده است. یکی از مهم ترین اقدامات در این زمینه در ماه مه ۱۹۹۷ هنگامی که شرکت بیمه باربادوس برنامه ای را با هدف کاهش خسارات طوفان ها با استفاده از بیمه اموال به اجرا درآورد، انجام شد. در این برنامه مشوق هایی به شکل کاهش قابل ملاحظه حق بیمه پرداختی برای دارندگان بیمه نامه هایی که اقداماتی را برای ایمن سازی اموال خود در مقابل زیان های طوفان انجام می دهند در نظر گرفته شده است. CDMP همچنین با CARICOM که یک گروه فعال در زمینه بیمه و بیمه اتکایی است در حال همکاری می باشد. CDMP برای این گروه جزوه ای را در مورد " حمایت در مقابل حوادث در کارائیب " تهیه کرده است و به این گروه برای

ارائه گزارش به رهبران CARICOM کمک می کند.

آمادگی جامعه

این فعالیت ها به جوامع کمک می کند تا آسیب پذیری خود را در مقابل حوادث شناسایی کرده، و آمادگی خود را برای مقابله با حوادث طبیعی خطرناک حفظ نمایند. در جمهوری دومینیکن CDMP به ایجاد سازمان همکاری برای کاهش فجایع طبیعی در دومینیکن، که یک سازمان غیردولتی (NGO) با یک شبکه گسترده حمایتی در برگیرنده سایر سازمان های غیردولتی و شرکت های خصوصی می باشد، کمک کرده است. این NGO در حال اجرای یک برنامه جلب همکاری نهاد های مختلف با کمک CDMP است، که شامل آموزش عمومی با همکاری برنامه آموزش مدیریت فاجعه که تحت نظر / USAID OFDA قرار دارد، و در جمهوری دومینیکن اجرا شده، و تاکید آن بر هماهنگی میان آمادگی NGO و بخش خصوصی و تلاش برای انجام واکنش های لازم، و حمایت از اقدامات کاهش خطر که متضمن مشارکت جوامع آسیب پذیر از طریق فعالیت های داوطلبانه برای کاهش خطرات است، می باشد.

برنامه مشابهی نیز در این زمینه در هائیتی آغاز شده است. این برنامه در ابتدا بر اجرای برنامه کاهش خطرات طبیعی در یک

برنامه ملی محیط زیست تحت هدایت و مدیریت وزات محیط زیست، و نیز بر تقویت آمادگی و ظرفیت واکنش جامعه در مناطق آسیب پذیر شبه جزیره جنوبی، متمرکز بود. برنامه هائیتی با همکاری برنامه آموزشی صلیب سرخ هائیتی انجام شده و با مشارکت نزدیک برنامه کنترل فجایع USAID / OFDA در امریکای لاتین و کارائیب صورت می گیرد.

تقویت برنامه ریزی ملی در کارائیب برای کاهش فجایع طبیعی

این فعالیت تلاش مشترک بین CDMP و "آژانس مقابله با فجایع کارائیب " Caribbean " Disaster Response Agency، و " واحد واکنش اضطراری به فجایع سازمان ملل " United Nations Disaster Emergency Response " می باشد. این برنامه بر ایجاد هماهنگی میان سازمان های مسئول واکنش اضطراری در مقابل فجایع در حوزه کارائیب با استفاده از مطالعات پایه و آموزش های ضروری برای آمادگی برنامه ها، سیاست ها و پروژه های ملی کاهش خسارات، و نیز بر بهبود هماهنگی و همکاری بین واحدهای واکنش اضطراری و برنامه ریزان توسعه برای حمایت از برنامه ریزی کاهش فجایع تاکید دارد. به علاوه، اقداماتی نیز در زمینه جمع آوری اطلاعات پایه مورد نیاز برای برنامه ریزی کاهش فجایع برای منطقه کارائیب و

تسهیل فرایند برنامه ریزی کاهش فجایع در سطح ملی انجام گرفته است. در ماه جولای ۱۹۹۷ در حدود ۳۴ سازمان ملی مقابله با فجایع و برنامه ریزی شهری از ۱۴ کشور حوزه کارائیب فرایند برنامه ریزی کاهش فجایع را در سنت لوسیا مورد بررسی قرار دادند. این رویداد بوسیله CDMP نظارت شد و در نوع خود اولین گردهمایی و همکاری برنامه ریزان و مدیران مقابله با فجایع تحت پوشش برنامه کاهش فجایع بود.

احداث واحدهای مسکونی ایمن تر در آنتی گوا و باربودا و سنت کیتز و نویس برگزار کرد.

بانک توسعه کارائیب از CDMP درخواست کرده است تا وظیفه ارزیابی خسارات طوفان برای دومینیک را به عنوان بخشی از یک وام برای بازسازی امکانات زیربنایی ساحلی آسیب دیده از طوفان لونیز برعهده گیرد. ایسن فعالیت متضمن تحلیل طغیان و امواج طوفانی، تنظیم معیار طراحی، و شرایط بازسازی و سازماندهی دو کارگاه آموزشی بود.

کاهش خسارات پس از وقوع فاجعه

این فعالیت به کشورهای شرق کارائیب کمک می کند تا اقدامات مربوط به بازسازی خسارات فاجعه را انجام دهند. در پی طوفان استوایی Debby که در سال ۱۹۹۴ به سنت لوسیا آسیب رساند، CDMP ارزیابی خسارات ناشی از لغزش زمین را بر عهده گرفت و نقشه های مربوط به خسارات ناشی از طغیان دریا به عنوان نقشه های راهنما برای برنامه بازسازی تحت حمایت مالی بانک جهانی را تهیه کرد که در آن توصیه هایی نیز در مورد طراحی امکانات زیر بنایی، کنترل بر نحوه استفاده از اراضی، و بهبود روش های زراعت برای افزایش ایمنی در مناطق شیب دار ارائه شده بود. پس از وقوع طوفان لونیز و مریلین، CDMP کارگاه های آموزشی را برای مسکن سازان محلی در زمینه

پروژه CDMP در حال ارزیابی تاثیرات مختلفی است که برای ایجاد آن ها طراحی شده بود، و نیز در حال کسب حمایت و توجه دولت ها و نهادهای مالی مشارکت کننده در طرح می باشد. بدلیل ماهیت این فعالیت ها، برخی از این اثرات با سرعت کمی خود را نشان می دهند. معهدا، پیشرفتی در واکنش بخش خصوصی به مشارکت، بویژه در جمهوری دومینیک، وجود داشته است. همچنین شواهدی نیز در رابطه با برخی از تغییرات سیاستی و تعهد برای تامین منابع لازم برای موفقیت این پروژه وجود دارد، که از برخی از نهادهای کمکی ظهور کرده است.

البته هنوز فعالیت های اندکی درحوزه کارائیب برای دستیابی به یکپارچگی مطلوب مسائل توسعه و فجایع طبیعی به صورت پایدار، و برای کاهش قابل توجه خسارات وارده به زندگی،

اموال، و زمان بازسازی عوارض حوادث طبیعی آینده، انجام شده است.

منبع: Stop Disaster, No. 33, 1/1998, pp. 10-13

دیگر سازمان های بین المللی از قبیل کمیسیون بین الدول اقیانوس شناسی و سازمان کشورهای امریکایی بهره جست.

منبع: STOP DISASTERS, No. 34, 1998

اجلاس هیئت کاهش بلایا

نکوهش ذهنیت ایمنی مطلق

دهمین اجلاس هیئت علمی و فنی برای دهه بین المللی در زمینه کاهش بلایای طبیعی در سازمان مرکزی بانک جهانی در واشنگتن دی سی از تاریخ ۸ تا ۱۲ ژوئن ۱۹۹۸ برگزار شد. به این مناسبت، کمیته ای متشکل از ۲۱ متخصص و دانشمند عالیرتبه کنترل بلایای طبیعی که توسط دبیرکل سازمان ملل متحد منصوب شده اند، در مذاکراتشان به مرحله نهایی این دهه (۱۹۹۹-۱۹۹۸) و به دستورالعملهایی برای تعیین اهداف آینده برای تداوم کاهش فجایع بعد از اتمام دهه در دسامبر ۱۹۹۹ پرداختند. آن ها همچنین پیشرفت هایی در زمینه فعالیت های اولیه این دهه را مورد بررسی قرار دادند و درباره اجلاس های منطقه ای آینده تبادل نظر کردند. همچنین یک نشست خاص یک روزه درباره پدیده جوی ال نینو که بانک جهانی مذاکرات آن را هدایت می کرد، برگزار گردید.

همایش از شرکت گسترده چندین شریک مهم درون سازمان ملل متحد مثل، WMO، UNESCO، PAHO، UNDP، بانک جهانی و

" ما بایستی خودمان را از قید ذهنیت ایمنی مطلق برهانیم و یاد بگیریم که چگونه ضرر و خسارت ها را بپذیریم ". این مطلب را پرونیو پرو رئیس بیمه اتکایی و بخش خطر سوئیس ری در گردهمایی بین المللی که هفته گذشته انجمن علمی ترتیب داده بود عنوان کرده است.

آقای پرو خطاب به نشست اینگلببرگ سوئیس اظهار داشت که فراگیر شدن فرهنگ ایمنی منجر به ایجاد یک ذهنیت ریسک گریزی افراطی در میان عموم مردم گردیده است.

او سال ۱۹۸۶ را به خاطر اینکه شاتل فضایی چلنجر در آسمان منفجر شد، حادثه چرنوبیل رخ داد و فاجعه محیطی که ناشی از آتش سوزی ساندوز در شوایزر حال بوده به عنوان یک نقطه عطف توصیف کرد.

وی ادامه داد: " قابلیت علم و تکنولوژی در حل مسایل و مشکلات به گونه ای جدی مورد سوال واقع شده و علم و تکنولوژی اعتبار خویش را در این زمینه از دست داده اند. همچنین اعتقاد